

tetsuddannelser udgør optaget via kvote II eksempelvis 30 pct. på jura, mens det på sociologi udgør 40 pct. Som det fremgår, er kvote II størst på de mellemlange videregående uddannelser, hvorfor den største reduktion er relevant her.

De resterende 50 pct. optages på uddannelser, hvor der enten ingen adgangsbegrænsning er (og kvotesystemet derfor ikke kommer til anvendelse), eller hvor hele optaget foregår via kvote II eller på anden måde, f.eks. ved optagelsesprøver. Af eksempler på uddannelser, der kun optager gennem kvote II, kan nævnes de korte videregående uddannelser. Når disse uddannelser optager via kvote II, skyldes det de særlige adgangsveje (herunder en bestået erhvervsuddannelse), der gør kvote I-optaget uanvendeligt. De korte videregående uddannelser er imidlertid under revision, og der vil i forbindelse med etableringen af nye uddannelser samtidig blive taget stilling til et optagelsessystem, der ikke tvinger de uddannelsessøgende til unødigt at udskyde deres studiestart.

Journalistuddannelsen er et eksempel på en uddannelse, der ikke optager efter kvotesystemet, men udelukkende udvælger ansøgere efter en optagelsesprøve. Det er ikke hensigten at ændre på dette.

Arkitektuddannelsen under Kulturministeriet er et eksempel på en uddannelse, hvor kvote II-andelen af optaget foregår via en optagelsesprøve.

Det faktiske antal optagne i henholdsvis kvote I og II kendes ikke præcist. Det skyldes, at mange ansøgere, der søger optagelse via kvote II, faktisk bliver optaget via kvote I. På baggrund af institutionernes udmeldte procentvise kapacitetsfordeling i kvoterne skønner Den Koordinerede Tilmelding, at ca. 21.000 optages på uddannelser, der er omfattet af kvotesystemet. Det svarer til ca. 50 pct. af det samlede optag. Af disse 50 pct. skønnes det, at der optages ca. 11.000 via kvote II svarende til ca. 50 pct. af optaget på uddannelser omfattet af kvotesystemet.

Målsætningen for den fremtidige størrelse af kvote I og II

Ved at ændre reglerne om optagelse til de videregående uddannelser vil der generelt blive mulighed for centralt at fastsætte regler om kvotestørrelser, og målet er en reduktion af kvote II i forhold til i dag. Reduktionen tænkes at ske over tre år og at indebære et fald i størrelsen af kvote II til - generelt - ca. 20 - 25 pct. af pladserne i kvotesystemet, men ikke med ens kvotestørrelser for alle uddannelser. Der vil være enkelte udvalgte uddannelser, der har en større kvote II end de 25 pct., men hovedsigtet er samlet set at bringe kvote II-andelen af optaget væsentligt ned.

Målsætningen om, at der maksimalt skal optages 20-25 pct. via kvote II, skønnes således at svare til et optag på mellem ca. 4.200 og ca. 5.300 i kvote II og dermed en konvertering af mellem ca. 6.800 og ca. 5.700 pladser fra kvote II til kvote I over en årrække.

Den endelige fastlæggelse af kvotestørrelserne på de enkelte uddannelser kommer til at ske i dialog med uddannelsesinstitutionerne, således at fordelingen af kvote II-kapaciteten differentieres i forhold til de enkelte uddannelsers faglige behov. Men der må under alle omstændigheder ske en væsentlig konvertering.

Det vil fortsat være institutionerne selv, der fastsætter optagelseskriterierne for de ansøgere, der optages via kvote II. Det er ikke hensigten at gennemregulere optagelsen med centrale regler. De obligatoriske adgangskrav fastsættes dog som hidtil centralt.

Det er ikke muligt at forudsige effekten på grænsekotienten af den ekstra kapacitet, der konverteres til kvote I. Det afhænger af omfanget af søgningen og ansøgernes eksamenskvoteinter; men det er helt overvejende sandsynligt, at den ekstra kapacitet også vil resultere i lavere grænsekvoteinter.

Gennemførelsen

Det er hensigten, at Undervisningsministeriet umiddelbart efter lovforslagets vedtagelse vil gå i gang med drøftelser med de enkelte uddannelsesområder. Først og fremmest gælder det en tilrettelæggelse af takten i reduktionen af kvoterne allerede fra 1999. Dernæst om institutionerne agter - mhp. år 2000 - at etablere optagelsesprøver mv. For visse uddannelser kan det også komme på tale at ændre adgangskravene (1 års erfaringskrav som led i adgangskravene, evt. karakterkrav osv.). Dette kan også tidligst træde i kraft år 2000.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De foreslåede ændringer i kvotestørrelserne indgår i en samlet handlingsplan for optagelsessystemet til videregående uddannelser, der giver uddannelsessøgende mulighed for hurtigere at blive optaget på en videregående uddannelse. Det skønnes, at der i 1999 vil ske et meroptag på ca. 3000 studerende, hvilket skønnes at beløbe sig til ca. 135 mio. kr. inkl. udgifter til SU i 1999 stigende til ca. 880 mio. kr. i år 2003. Heraf forventes et meroptag på ca. 1200 studerende på uddannelser på institutioner omfattet af universitetsloven, hvilket skønnes at medføre merudgifter i størrelsesordenen 30 mio. kr. inkl. udgifter til SU i 1999 stigende til 420 mio. kr. i år 2003.

I udgiftsberegningerne er der taget hensyn til, at der i det nuværende søgningsmønster er uddannelsesplad-